

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax : 210-2124524

Αθήνα, 6/9/2017
Αριθμ. Πρωτ.: 548

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων & ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Νοθεία και παράνομες ελληνοποιήσεις μελιού»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 6903/04-07-2017**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Ι. Λαγός**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά την προέλευση ενός δείγματος μελιού σημειώνεται ότι, μπορεί να ανιχνευθεί εργαστηριακά σε διαπιστευμένα εργαστήρια της χώρας αξιοποιώντας:

α) Ενδείξεις που μπορεί να δώσει η εργαστηριακή μέθοδος της γυρεολογικής εξέτασης, μέσω της οποίας μελετάται η βοτανολογική και γεωγραφική προέλευση του μελιού, υποβάλλοντας σε μικροσκοπική ανάλυση το ίζημά του και κατά συνέπεια τη γύρη που υπάρχει σε αυτό. Η αναγνώριση της γεωγραφικής προέλευσης βασίζεται στην παρουσία ενός συνδυασμού τυπικών γυρεόκοκκων από κάθε περιοχή.

β) Την ανάπτυξη χημειομετρικών μοντέλων και λογισμικού σε συνδυασμό με το μεταβολικό αποτύπωμα των μελιών κάθε περιοχής με στοχευμένη και μη στοχευμένη σάρωση για την εύρεση του συνολικού μεταβολικού αποτυπώματος των μελιών (μέθοδος *LC-ESI-QTOF MS* και *LC-QqQ-MS/MS*)

Επισημαίνεται ότι, η γυρεολογική εξέταση βρίσκεται σε εφαρμογή από επίσημα εργαστήρια της χώρας, ενώ η ανάπτυξη των χημειομετρικών μοντέλων βρίσκεται σε ερευνητικό επίπεδο και πιλοτική εφαρμογή.

Επιπρόσθετα σημειώνεται ότι, ο Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ) διεξάγει σε ετήσια βάση Πρόγραμμα Επισήμου Ελέγχου της ποιότητας του μελιού που κυκλοφορεί στην αγορά. Ο έλεγχος πραγματοποιείται στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Παρακολούθησης Παραγόντων Ασφάλειας/Ποιότητας Τροφίμων.

Τα αποτελέσματα των ελέγχων του ΕΦΕΤ περιλαμβάνονται στις ετήσιες εκθέσεις του Πολυετούς Ολοκληρωμένου Εθνικού Σχεδίου Ελέγχων (ΠΟΕΣΕ):

http://www.efet.gr/portal/page/portal/efetnew/consumers/official_audit

και στις ετήσιες εκθέσεις των εργαστηριακών ελέγχων των Προγραμμάτων Επισήμου Ελέγχου Ασφάλειας και Ποιότητας των Τροφίμων:

<http://www.efet.gr/portal/page/portal/efetnew/library/plans>

οι οποίες βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα του.

Σκοπός των ελέγχων είναι η προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών μέσω της διαπίστωσης ότι το μέλι που διατίθεται στην κατανάλωση ανταποκρίνεται στις προδιαγραφές που τίθενται από τα άρθρα 67 και 67α του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών, ότι δεν είναι νοθευμένο με άλλες γλυκαντικές ύλες και ότι ανταποκρίνεται στις παραμέτρους ταυτοποίησής του σύμφωνα με το άρθρο 67 Παράρτημα Ι, ΙΙ και 67α του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών. Οι ετήσιοι έλεγχοι επικεντρώνονται στους κάτωθι φυσικοχημικούς παράγοντες:

- Αγωγιμότητα
- Σάκαρα
- Αριθμός Διαστάσης

- Υδροξυμέθυλ – φουρφουράλη
- Υγρασία
- Γυρεοσκοπική εξέταση
- Προσδιορισμός εξωγενών C-4 σακχάρων (ισογλυκόζης)

Τα αποτελέσματα των ελέγχων των τριών τελευταίων ετών έχουν ως εξής:

Έτος 2014:

Από τα 137 δείγματα που εξετάστηκαν βρέθηκαν 11 δείγματα μη συμμορφούμενα (ΜΣ) ως προς τις φυσικοχημικές παραμέτρους και την επισήμανση, δηλαδή το 8% των μελιών που λήφθηκαν. Οι περισσότερες μη συμμορφώσεις αφορούσαν την επισήμανση, ενώ από εργαστηριακής πλευράς η υδροξυμέθυλ-φουρφουράλη ήταν η κύρια παράμετρος για την οποία αναφέρθηκαν μη συμμορφώσεις.

Έτος 2015:

Το Πρόγραμμα Επισήμου Ελέγχου για την ποιότητα του μελιού για το 2015, πραγματοποιήθηκε σε συνέχεια της C(2015) 1558 final Σύστασης της Επιτροπής της 12.3.2015 «για ένα συντονισμένο σχέδιο ελέγχου με σκοπό να διαγνωστεί η συχνότητα δόλιων πρακτικών στην εμπορία ορισμένων τροφίμων».

Στο σύνολο των 119 δειγμάτων που ελέγχθηκαν (97 δείγματα αφορούσαν στο Συντονισμένο Πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τα επιπλέον 22 ελήφθησαν στο πλαίσιο του εθνικού προγράμματος) διαπιστώθηκαν 10 δείγματα ΜΣ ως προς τις φυσικοχημικές παραμέτρους και την επισήμανση (ποσοστό ΜΣ για φυσικοχημικές παραμέτρους μελιού: 8,4%). Τρία εκ των ανώτερων ΜΣ δειγμάτων βρέθηκαν επιπλέον μη συμμορφούμενα ως προς τη δηλούμενη στην επισήμανση βοτανική προέλευση του μελιού, με τη βοήθεια της γυρεοσκοπικής εξέτασης, στο πλαίσιο του Συντονισμένου Προγράμματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη γνησιότητα του μελιού (ποσοστό ΜΣ για βοτανική προέλευση μελιού: 3,1%).

Έτος 2016:

Από τα 136 δείγματα που εξετάστηκαν, βρέθηκαν 19 δείγματα ΜΣ ως προς τις φυσικοχημικές παραμέτρους και την επισήμανση, δηλαδή το 14% των μελιών που λήφθηκαν. Δύο ήταν οι βασικές αιτίες για τον χαρακτηρισμό των προϊόντων ως μη συμμορφούμενων με τη νομοθεσία. Η πρώτη αφορά στη διακίνηση «μελιού ζαχαροπλαστικής» (που ανιχνεύεται από τον αριθμό διαστάσης ή/και την HMF) ως άλλου είδους μελιού (σε αυτήν εμπίπτει το 63,2% των μη συμμορφούμενων δειγμάτων). Δεύτερη, η λανθασμένη επισήμανση (εδώ εμπίπτει το 26,3% των μη συμμορφούμενων δειγμάτων) που προκύπτει από τις γυρεοσκοπικές εξετάσεις και τυχόν λάθη-παραλείψεις των ετικετών των μελιών.

Σημειώνεται ότι, σε όλες τις περιπτώσεις των παραβάσεων ακολουθήθηκαν οι προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία διαδικασίες.

Επισημαίνεται ότι για το έτος 2017 έχουν προγραμματιστεί και υλοποιούνται 145 έλεγχοι μελιών.

Αναφορικά με τον έλεγχο των δεξαμενικών χώρων αποθήκευσης και συσκευασίας του μελιού ως προς το αν αυτοί βρίσκονται στην Ελλάδα, σημειώνεται ότι, μελισσοκόμοι των οποίων οι εκμεταλλεύσεις έχουν ενταχθεί στο παρελθόν στο πρόγραμμα εκσυγχρονισμού γεωργικών εκμεταλλεύσεων (σχέδια βελτίωσης) οφείλουν να πληρούν τις προδιαγραφές οι οποίες προβλέπονται στο Παράρτημα 7 σημείο 7.7 της αριθ. 11308/16-11-2010 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Λεπτομέρειες εφαρμογής για την υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος ενισχύσεων για την ενθάρρυνση των επενδύσεων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Μέτρο 121: “ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ”» (Β’ 1964/21-12-2010), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και είναι οι ακόλουθες:

«7.7 Εθνικές προδιαγραφές λειτουργικότητας μελισσοκομικών εγκαταστάσεων

Οι κυριακές εγκαταστάσεις των μελισσοκομικών εκμεταλλεύσεων περιλαμβάνουν:

α) Χώρο εξαγωγής προϊόντων μελισσοκομίας: αφορά τον χώρο όπου πραγματοποιούνται εργασίες εξαγωγής, αποθήκευσης και συσκευασίας του μελιού και των λοιπών προϊόντων της μελισσοκομίας. Ο χώρος αυτός πρέπει να πιστοποιείται κατά HACCP και ως εκ τούτου οι

πρέπει τοίχοι, και τα δάπεδα να καλύπτονται με υλικά (π.χ. κεραμικά πλακίδια) που επιτρέπουν καθαρισμό και απολύμανση, να υπάρχει πρόβλεψη παροχής θερμού νερού κλπ. Οι μέγιστες διαστάσεις (εμβαδόν) του χώρου εξαγωγής προϊόντων μελισσοκομίας που ενισχύονται από το καθεστώς είναι ανάλογες του αριθμού των μελισσοσμηνών της εκμετάλλευσης και δίδονται στον πίνακα 5 του Παραρτήματος 4.

β) Χώρος αποθήκευσης: αφορά τον χώρο τοποθέτησης και συντήρησης των κυψελών, των κρηθρών και των λοιπών εργαλείων του μελισσοκόμου. Οι μελισσοκομική αποθήκη πληροί τις γενικές προδιαγραφές των γεωργικών αποθηκών και επιπλέον θα πρέπει να υπάρχει κατάλληλος διαχωρισμός από τον χώρο εξαγωγής των προϊόντων μελισσοκομίας. Οι μέγιστες διαστάσεις (εμβαδόν) του χώρου εξαγωγής προϊόντων μελισσοκομίας που ενισχύονται από το καθεστώς είναι ανάλογες του αριθμού των μελισσοσμηνών της εκμετάλλευσης και δίδονται στον πίνακα 5 του Παραρτήματος 4.

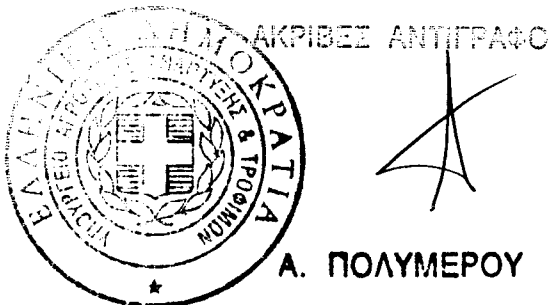
γ) Χώρο εξυπηρέτησης προσωπικού.»,

ενώ αντίστοιχες προδιαγραφές πρόκειται να ισχύσουν και για το μέλλον.

Στο πλαίσιο αυτό γίνεται ο σχετικός έλεγχος για την ύπαρξη και λειτουργικότητα χώρων αποθήκευσης και συσκευασίας του μελιού των υποψήφιων για ένταξη στο σχετικό μέτρο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ).

Επιπλέον, σχετικά με το αν ελέγχεται ότι τα μελίσσια παραγωγής ανήκουν σε μελισσοκομεία που ήταν στην Ελλάδα, ισχύει η αριθ. 370910/8-5-2001 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας (Β' 642/28-05-2001) σχετικά με την καθιέρωση μητρώου μελισσοκομικών εκμεταλλεύσεων και μελισσοκομικού βιβλιαρίου. Σύμφωνα με το άρθρο 1 της εν λόγω Υπουργικής Απόφασης, θεσπίζεται Μητρώο Μελισσοκομικών Εκμεταλλεύσεων της χώρας και Ατομικό Μελισσοκομικό Βιβλιάριο των κατεχόντων μελισσοσμήνη, με σκοπό μεταξύ άλλων και την «Την παρακολούθηση της εμπορίας και διακίνησης μελισσοσμηνών και προϊόντων μελισσοκομίας» και «Την καθιέρωση ενιαίου συστήματος καταγραφής των εκμεταλλεύσεων από τις Κτηνιατρικές και Γεωργικές Υπηρεσίες της χώρας.»

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Ι. Λαγό